

Warszawa, dnia 20 stycznia 2010 r.

Minister Spraw Zagranicznych

SM/2/M/4/5/10/6225

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Ryszarda Bendera (pismo nr BPS/DSK-043-2242/09 z dnia 22 grudnia 2009 r.) złożone podczas 46. posiedzenia Senatu RP w dniu 17 grudnia 2009 r., z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję:

Według posiadanych przez MSZ informacji, w dniach 18-29 września 2009 r. wojska Białorusi i Rosji przeprowadziły największe od rozpadu Związku Sowieckiego ćwiczenia operacyjno-strategiczne - „Zachód-2009 (Zapad-2009)”. Ćwiczeniami dowodzili szef rosyjskiego Sztabu Generalnego, generał Nikołaj Makarow i białoruski Minister Obrony Leanid Malcau. Ostatnią fazę manewrów obserwowali również Prezydenci Białorusi i Rosji - Alaksandr Łukaszenka i Dmitrij Miedwiediew.

Głównym celem przedsięwzięcia było przećwiczenie współdziałania armii obu krajów w odpieraniu agresji z kierunku zachodniego. Kulminacyjnym punktem manewrów był ćwiczebny bój na poligonie koło Brześcia, z pokonywaniem przeszkód wodnych, wysadzeniem desantu i lądowaniem rosyjskich samolotów bojowych Su-25 i MiG-29 na przebiegającej w pobliżu autostradzie.

Scenariusz ćwiczeń przewidywał też m.in. wysadzenie desantu z powietrza i morza w obwodzie kaliningradzkim. Według mediów rosyjskich jednym z celów manewrów było przećwiczenie odpierania ataków na rurociągi naftowe i gazowe, w tym Nord Stream (projektowany Gazociąg Północny, który przez Morze Bałtyckie ma bezpośrednio połączyć Rosję z Niemcami).

W ćwiczeniach ogółem wzięło udział około 12,5 tys. żołnierzy, ponad 220 czołgów, około 470 transporterów opancerzonych, 230 dział, moździerzy i sztuk artylerii raketowej oraz 60 samolotów i 40 śmigłowców. Ze strony Federacji Rosyjskiej w przedsięwzięciu uczestniczyło łącznie 6 tys. żołnierzy reprezentujących 20 armię rosyjską, grupy operacyjne głównego dowództwa sił powietrznych FR, główne dowództwa wojskowego lotnictwa transportowego i sił powietrznodesantowych oraz jednostki 98 dywizji powietrznodesantowej. Poza siłami lądowymi i powietrznymi w ćwiczeniach uczestniczyły też okręty trzech rosyjskich flot: Bałtyckiej, Północnej i Czarnomorskiej.

Pragnę podkreślić, że w okresie poprzedzającym ćwiczenia oraz po ich zakończeniu MSZ zwracał uwagę Sekretarza Generalnego NATO i krajów członkowskich Sojuszu na ich bezprecedensową skalę i scenariusz, wskazując zaniepokojenie faktem organizacji tego typu przedsięwzięcia w bezpośredniej bliskości natowskich granic. Polska zwracała także uwagę sojuszników na konieczność uwzględnienia oceny ww. ćwiczeń w wewnątrz-natowskim dialogu nt. Rosji i jej relacji z Sojuszem oraz przy okazji omawiania planów szkoleniowych i koncepcyjnych NATO.

Chciałbym zwrócić uwagę, że polskie negatywne stanowisko w sprawie ćwiczeń stało się również przedmiotem dialogu natowsko-rosyjskiego, zarówno w formule Rady NATO-Rosja (ostatnie spotkanie na szczepku ministrów SZ 4 grudnia 2009 r. w Brukseli), jak i podczas niedawnej wizyty SG NATO, A. F. Rasmussena w Moskwie (15-17 grudnia 2009 r.). Nasza ocena przedsięwzięcia została także poruszona w rozmowach dwustronnych ze stroną rosyjską, szczególnie w kontekście naszej woli ich normalizacji.

Jednocześnie chciałbym poinformować, że w odniesieniu do kwestii ewentualnych porozumień niemiecko-rosyjskich MSZ nie dysponuje żadnymi informacjami.

2 wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski